नं॰ ४८३६

नाम - गर्गसंहितायां बलभद्रपञ्चाङ्गम्

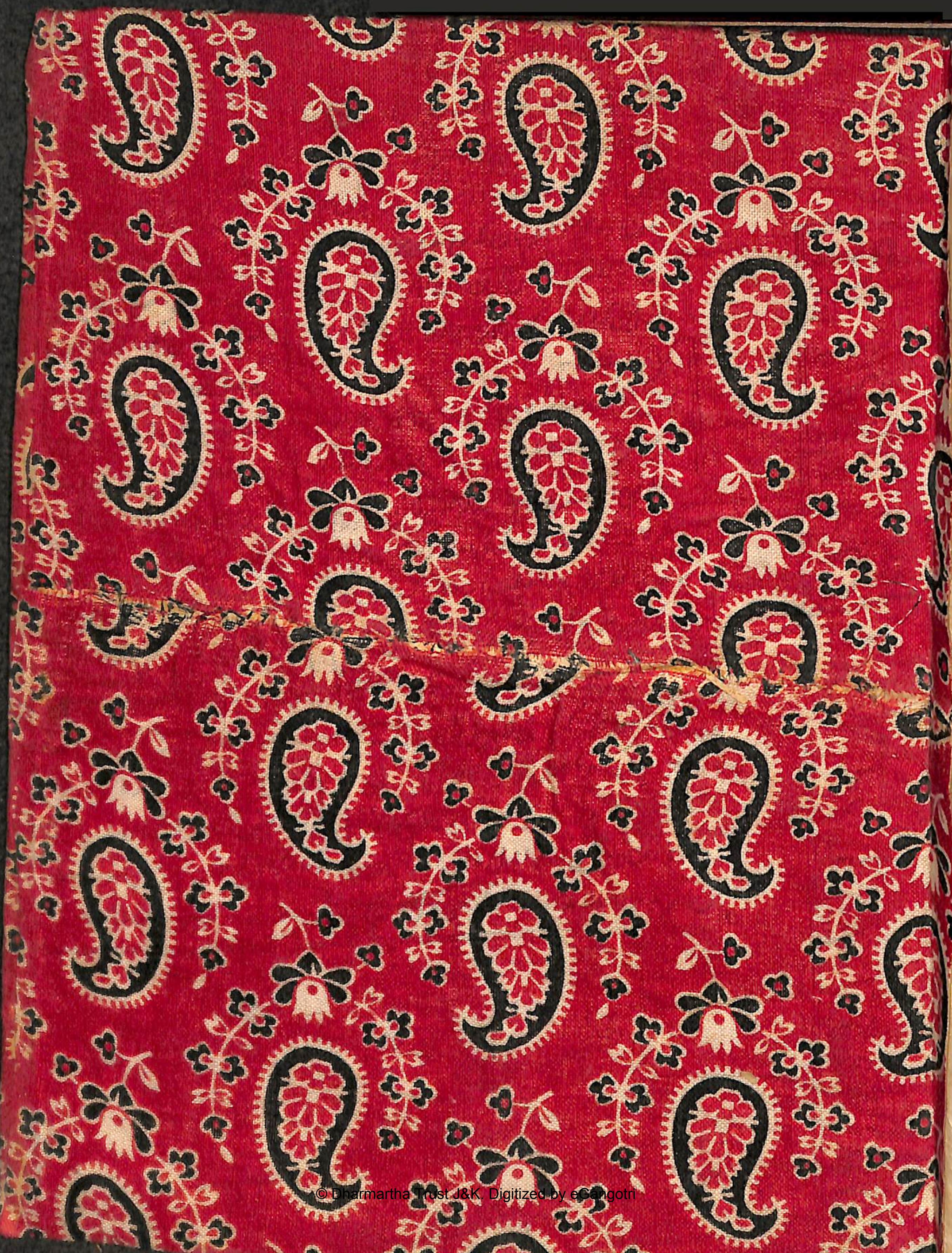
कर्ता - x

पत्र सं॰ - २२ सं॰ x

विषयः - पुराणमाहात्म्यादि

बलभद्र पंचांगम्
गर्गसंहितायाम्

४८३६

ॐ श्रीगणेशाय नमः अथ बलभद्रपंचांगं
तुर्योपनः श्रीनंदीश बलदेवस्य पटलं ब्रूहि मेप्र
भो यस्योच्चारणमात्रेण मंत्रसिद्धिः प्रजायते
प्राग्विपाकः बलस्य पटलं गुह्यं विद्धि सिद्धि
प्रदायकम् एकांते ब्रह्मणा दत्तं नारदाय
महात्मने मंत्रमस्य प्रवक्ष्यामि साधकानां
हितेच्छया अष्टसिद्धिप्रदं सद्यः साधकानां
मन्त्रोत्तमम् प्रणवं पूर्वमुद्धृत्य कामबीजं त
तःपरम् चतुर्थ्यंतं तद्वयं कृत्वा स्वाहा पंचाक्षि
पायव मंत्रराजमिमं जप्त्वा लोके षोडशा
क्षरम् जपेल्लक्षं व्रती भूत्वा सहस्राणि च षो
डश तस्य विघ्ना न बाधा दोषा न भीतिर्न विपर्य
यः साक्षान्मोक्षप्रदो मंत्रः सर्वार्थफलदा
यकः तत्त्वेन मंत्रसिद्धिश्च जायते नात्र संश
ब॰ यः जीवहीनो यथा देहः क्षमो न सर्वकर्मसु:
प॰ प्रस्वरणहीनोपि मंत्रो न फलदायकः
१

प्रथमं गुरुहस्तेनसाधकस्यकरेणवा न
तः स्वयंचैवन्मंत्रीपुरश्चर्याविधानतः वटेर
ण्येश्मशानेचशून्यागारेवनखण्डे ग्रर्पण
त्रेचमध्याह्नेपुरश्चरणमाचरेत् जपाद्दशांशतो
होमस्तद्दशांशेनतर्पणम् मार्जनंतद्दशां
शेनतद्दशांशेनभोजनम् विनाद्दशांशहो
मेननतत्फलमवाप्नुयात् जपेत्तांपंचभिःसा
र्धंपुरश्चर्याफलंलभेत् अथमंत्रस्यदेवेशि
संस्कारविधिमाचरेत् विधिनानेनसफल
साधकःसिद्धिवान्भवेत् मंत्रस्यास्यमहाग
जब्रह्मात्रवर्णितोमुनिः गायत्रंछंदश्चा ^
ख्यातंवलदेवोत्रदेवता कामराजःस्मृतो
वीजंप्रणवःशक्तिरीरिता कीलकंवलदे
वायेत्युक्तंश्रीवल्लणाद्या चतुर्वर्गफला
वाप्त्यैविनियोगःप्रकीर्तितः ध्यानमस्य
प्रवक्ष्यामिरेवतीरमणस्यते येनैवध्यान

ब॰ प॰ ५

मात्रेणालक्ष्मीसन्निधिमेष्यति ध्यायेत्परं ह
रिं देवं बलभद्रसमाननम् गौरं नीलांबरह
धं वनमालाविभूषितम् पाणियन्ते हलह
लेमुसलं दक्षिणे करे वामभागस्थितां दे
वीं पश्यंतं रेवतीं प्रियाम् न्यासं कुर्यात्स्वमं
त्रेणा करशुद्ध्यादिपूर्वकम् यंत्रमस्य प्रवक्ष्या
मि साधकानां हितेच्छया सर्वसंमोहनं यं
त्रं वांछितैकफलप्रदम् बिंदुत्रिकोणष
ट्कोणषोडशाष्टदसंयुतम् इन्द्रचापवभू
गेहं यंत्रराजमस्य कीर्तितम् विष्णवे मधुसू
दनाय वामनाय त्रिविक्रमाय श्रीकृमीप
णाय हृषीकेशाय पद्मनाभाय दामोदरा
य संकर्षणाय वासुदेवाय प्रद्युम्नायधो
क्षजाय पुरुषोत्तमाय श्रीकृष्णाय नमः
अथ शंखचक्रगदापद्मासि धनुर्बाणहल
मुसलकौस्तुभवनमालाश्रीवत्सपीतांब

रवेषीविघ्नगरुडांकनालांकरथदारुकसम
न्तिकमदङ्कंदात्मश्रीदामादीन्प्रणवपूर्वेण
चतुर्थ्यन्तेनमः संपुटेननाममात्रेणएयकु
एयकुसंपूज्य तथाविष्वक्सेनवेदव्यास
दुर्गाविनायकदिक्पालग्रहादीन्कमलेस
र्वतः स्वस्वध्यानेसंपूजयेत् शुभदेशुभवारे
वागतोपवनमंडलम् जपेद्युतराजेंद्रकृते
दाज्ञेनपंकजम् सोत्पलसकर्णीसाम्ले महाय
ष्टिः प्रजापते पतङ्गहसंपरमेनवभक्तामम
योरितम् बलभद्रस्यदेवस्यवङ्कवं : नेमया
नृप श्रदातव्यमभक्तेभ्योद्वेषेभ्योनिंदकेपि
वा महावीनपदस्यभ्योभोगदंमोक्षदंकलौ
एमस्यपटलंगुह्यंमयातेवर्णितंशुभम्
सर्वसिद्धिकरंराजन्किंभूयःश्रोतुमिच्छसि ॥
इतिश्रीसिंहनाकेबलभद्रपटलंसमाप्तम्
शुभम्

वं॰ पूं॰ ११

ॐ अथ पूजाविधिः एतस्य पठति ब्रूहि य
था सिद्धिं व्रजाम्यहम् त्वं भक्तवत्सलो ब्रह्म
न्रुद्रदेव नमोस्तु ते प्राग्विपाकः एतस्मा
गम्य नियमं शृणु पार्थिवसत्तम येन प्रस
न्नो भवति बलभद्रो महाप्रभुः सहस्रवद
नो देवो भगवान्भुवनेश्वरः तदा नैवेद्यती
र्थैश्च भक्त्या लभ्यस्तु नान्यथा ततः सत्संग
मे नाम शिवेन किं हरिर्गौरी स सिद्धः कथि
तो ज्ञानेयस्य वैष्णमलवर्णाम् ब्राह्मस्य मुहूर्ते
शयनतलादुत्थाय बद्धपद्मासनः स्वशिरः
स्थसहस्रारपद्मस्थ विकमलकर्णिकान्तर्ग
ते निजगुरुं श्वेतालंकारालंकृतं ध्यात्वा
मानसैरुपचारैरभ्यर्च्य तदग्रे मूलं स्वशक्त्या
जप्त्वा तज्जपं गुरवे समर्प्य तदाज्ञामादाय
शिरः पद्माद्गतामलमूलादि विसृज्य स्व
ज्जिकां गृह्य वर्णिकं शौचमादाय नद्यादौ

गत्वा ॐ ह्रीं क्लीं कामदेवाय सर्वजनप्रियाय न
मः इति दन्तान् विशोध्य गंडूषत्रयं विधाय
आत्मशुद्धिं कृत्वा सूत्रयं मूलेन संशोध्य म
लापकर्षणस्नानं कृत्वा मंत्रस्नानं चरेत्
तत्र मृदा ॐ गां गीं गूं गंगे च यमुने चैव गोदावरि
सरस्वति नर्मदे सिन्धुकावेरि जलेऽस्मिन् सन्नि
धिं कुरु इत्यंकुशमुद्रया आवाह्य ॐ मूलं
देवेशभक्तसुलभपरिवारसमन्वित यावत्
त्वां तर्पयिष्यामि तावद्देवेहावह इत्यावाह
नादिमुद्राः प्रदर्श्य धेनुयोनिमत्स्यमुद्राः प्र
दर्श्य मृदमंगे विलिप्य जले त्र्यंशं विभाव्य
त्र्यंशं मूले विलिप्य तत्र मूलमुच्चरन् त्रिर्नि
मज्जेत् ततः सूर्यायार्घ्यत्रयं दद्यात् ॐ ह्रां
ह्रीं सः श्रीसूर्याय वषतेऽर्घ्यं नमः अर्घ्यत्र
यं दद्यात् जलादाहृत्य वासांसि परिधाय
देहशुद्धिं विधाय मूलर्षिन्यासादि विधाय

बं० पूं० ५

मूलं पठाशन्नाजप्त्वा मघमर्षणं ऊर्ध्वान्
वामहस्तेजलंधृत्वा दक्षहस्तेनाच्छाद्य हं
यं रं लं वं इतिसप्तधाभिमंत्र्य उच्छलितोद
कविंदुभिर्मूलमुच्चरन् बलदेवपादाशिरःप्रो
क्ष्य अवशिष्टजलंदक्षहस्तेधृत्वा इडयान
नीत्वापापं प्रक्षाल्य तज्जलं कलुषं वाम
नासापुटेन बहिरेवयित्वा वामभागस्थशि
लायामास्फालयेदित्यघमर्षणम् ततः
पूर्ववदाचम्य विधाय गायत्रीजपेत् रेवती
रमणाय विद्महे सीरपाणये धीमहिः त
न्नो बलभद्रः प्रचोदयात् १ इतियथाश
क्त्याजप्त्वा श्रीगायत्र्यामां गायत्सवाहनाय
सपरिवाराय सशक्तिकाय श्रीबलदेवा
य पद्मनेत्राय नमः इत्यर्घत्रयं दत्वा प्राण
यामत्रयं च विधाय ॐ क्लीं आत्मतत्त्वं शोध
यामि स्वाहा क्लीं विद्यातत्त्वं क्लीं शिवतत्त्वं

इत्याचम्यपूर्ववत् सूर्यायार्घ्यत्रयंदत्त्वा
देवताकवचंपठित्वा यथाशक्त्यानर्पणो
क्रमेण मूलमन्त्रार्थं सांगसवाहनसपरि
वारसदेवीकबलभद्रस्तृप्यतां इतिद्विः
संतर्प्य मूलविद्यात्मनस्त्वार्थं एकैकांज
लिनापरिवारान्संतर्प्य देवर्षिपितॄंसंत
र्प्य पूर्ववत्सूर्यायार्घ्यंदत्त्वा संहारमुद्रया
देवताप्रणम्ययागमंडपेप्रविशेदिति सं
ध्याविधिः तत्रपादौप्रक्षाल्य द्वारमभ्युक्ष्य
देहल्यामस्त्रन्यस्त्रमंडलेविलिख्य तत्रावा
लिनापारंसंस्थाप्य ब्रह्मायफडितिसंप्रो
रंसंस्थाप्य ॐ हृदयायनमः इतिहृन्मंत्रे
णापूज्य ॐ बलभद्रासामान्यार्घ्यायनमः
त्वभ्यर्च्य गंगेनीतिनीर्थमावाह्य धेनुमु
द्राप्रदर्श्य द्वारमभिषिंचयेदिति सामान्यार्घ्य
विधिः पूर्वे गंगगणपतये नमः वांवटुका

वं॰
पू॰ ८

5

यनमः दक्षे क्षां क्षेत्रपालाय नमः पश्चिमे
यां योगिनीभ्यो नमः उत्तरे गं गंगायै नमः
दक्षे यं यमुनायै नमः वामे एं एरावत्यै नमः
अघोरे हल्पामस्त्राय फट् इति द्वारदेवीः स
पूज्य विघ्न उद्धिकर्षात् अस्य श्री आसन
मंत्रस्य मेरुपृष्ठ ऋषिः सुतलं छंदः कूर्मो
देवता आसनशोधने विनियोगः ह्रीं पृथि
व्यै नमः महि त्वया धृता लोका देवि त्वं वि
ष्णुना धृता त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चा
सनम् ओं मण्डूकाय नमः कालाग्निरुद्राय
नमः मूलप्रकृत्यै नमः ओं ह्रीं आधारश
क्त्यै नमः कमलासनाय नमः इत्या
सनं संपूज्य अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भु
वि संस्थिता ये भूता विघ्नकर्तारस्ते न॰
श्यन्तु शिवाज्ञया इति वामपार्ष्णिघात
त्रयेण विघ्नानुत्सार्य नाराचमुद्रां प्रदर्श

येदिति आसनसंशोध्य प्राणायामं कृत्वा
गुरुं प्रणमेत् अखंडमंडलाकारं व्याप्तं येन
चराचरम् तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरु
वे नमः गुरवे नमः परमगुरवे परमेष्ठिगुर
वे नमः ततश्चाचमनत्रयं मूलमात्मतत्त्वं
शोधयामि स्वाहा मूलं विद्यातत्त्वं शोधया
मि स्वाहा मूलं शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा
ततो धारणापंचकं ध्यायेत् यथा हृदयं हृद्
सांतं शोधयामि नमः इति स्वशरीरं शु
ष्कवृक्षवत्प्रख्यं ध्यायेदिति पार्थिवी धारणा
ॐ रं तत्पुरुषं दहांतं दाहयामि नमः इति
हृत्पादांगुष्ठाद्युत्थितेन कालाग्निना स
र्वं निर्दग्धं भावयेदित्याग्नेयी भावना वंद
मेरं वं द्वादशांतात्पतितेन शशांकामृतज
लेन सर्वमाप्लावयेदिति वारुणी भावना
ततः प्रचंडवायुना यत्किंचिद्दग्धशेषं

बं॰ पू॰ ६

6

भावयेदिति वा यद्वा नाहमस्मि न चान्योस्ति
ध्येयं चात्र न विद्यते आनंदपदसंलीनं मनः
समरसीगतमित्याकारिणी भावना इति पा
रणापंचकं प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ॐ ह्रीं क्रीं
यं रं लं वं शं षं सं हं हंसः सोहंसः मम प्राणा इ
ह प्राणाः पुनः १६ मम जीव इह स्थितः १६
मम सर्वेंद्रियाणि १६ मम वाङ्मनश्चक्षुः श्रो
त्रजिह्वाघ्राणप्राणा इहैवागत्य सुखं चिरं
तिष्ठंतु स्वाहा इति प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा पू
र्ववन्न्यासप्राणायामत्रयं कुर्यात् ततः पूर्ववदा
चमनं संकल्पपूर्वं न्यासं कुर्यात् यथा
ॐ अस्य श्रीबलभद्रमंत्रस्य ब्रह्मा ऋषिः
गायत्रं छंदः बलदेवो देवता क्लीं बीजं
प्रणवः शक्तिः स्वाहा कीलकं भोगाप
वर्गसिद्ध्यर्थे बलभद्रपूजने विनियो
गः ब्रह्मा ऋषये नमः शिरसि गायत्रं छं

इमेनमो मत्रे बलदेवो देवतायैनमः हृदि
क्लींबीजायनमः गुह्ये ॐशक्तयेनमः पादयोः
स्वाहाकीलकायैनमः सर्वांगेषु ॐक्लींअंगु
ष्ठाभ्यांनमः [illegible] ॐक्लांतर्जनी॰ शिरसे॰
क्लूंमध्यमा शिखा॰ क्लैंअना कवचा क्लौं
कनिष्ठ नेत्राभ्यां क्लः करतलकरपृष्ठा
भ्यांनमः अस्त्रायफट् इतिकरषडंगन्यासः
ॐकामरूपपीठायअंगु॰ हृदया॰ ॐजाल
धरपीठायतर्जनी॰ शिरसे पूर्णगिरिपीठा
यमध्यमा॰ शिखा॰ वाराणसीपीठायअ
नामिका॰ कवचा॰ मधुपुरीपी कनिष्ठने
त्राभ्यां अवंतिकोपीठाय करतलकरपृ॰
अस्त्रायफट् इतिषडंगशुद्धिः ततः कृत्वा
सुमातृकान्यासंचकुर्यात् ॐअंआंइंईंउंऊं
ऋंॠंवामपादादारभ्यगुल्फांतन्यसेत् ऌं
ॡंएंऐंओंऔंअंअः दक्षपादादारभ्यगुल्फा

वं॰ सू॰ १

वत्र कं खं गं घं ङं गुल्फादारभ्य नाभिमू
लान्तं चं छं जं झं ञं दक्षगुल्फादारभ्य नाभि
मूलान्तं टं ठं डं ढं णं नाभ्यादिवामबाहुमू
लान्तं तं थं दं धं नं नाभ्यादिदक्षबाहुमूला
न्तं पं फं बं भं मं कक्षादिकरान्तं यं रं लं वं
वामस्कन्धादिवामकर्णान्तं शं षं सं हं दक्ष
स्कन्धादि दक्षकर्णान्तं ळं क्षः शिरसः प्रभृ
ति पादपर्यन्तमिति त्रिः व्यापयेत् अं कं ख
गं घं ङं आं अङ्गु॰ इं चं छं जं झं ञं ईं तर्जनी॰
उं टं ठं डं ढं णं ऊं मध्यमा॰ एं तं थं दं धं नं ऐं अना॰
ओं पं फं बं भं मं औं कनिष्ठिका॰ अं यं रं लं
वं शं षं सं हं ळं क्षं अः करतल॰ एवं हृदयादि
न्यासः अं नमः शिरसि आं नमः मुखवृत्ते
इं नमः दक्षनेत्रे ईं नमः वामे उं नमः दक्ष
कर्णे ऊं नमः वामे ऋं नमः दक्षनासायां
ॠं नमः वामनासायां लृं नमः दक्षगण्डे लॄं नमः

वामे एं नमः ऊर्ध्वोष्ठे ऐं नमः वामे ओं नमः ऊ
र्ध्वदंतपंक्तौ औं नमः अधोदंतपंक्तौ अं नमः शि
रसि अः नमः मुखे कं खं गं घं ङं इति दक्षबाहु
संधिषु चं छं जं झं ञं नमः वामबाहुसंधिषु टं
ठं डं ढं णं नमः इति दक्षपादसंधिषु तं थं दं धं नं
इति वामपादसंधिषु पं नमः दक्षपार्श्वे फं न
मः वामे बं नमः पृष्ठे भं नमः नाभौ मं नमः
जठरे यं नमः हृदि रं नमः दक्षांसे लं नमः क
कुदि वं नमः वामांसे शं नमः हृदादिदक्षह
स्ताग्रांते षं नमः हृदादिवामहस्ताग्रांते
सं नमः हृदादिदक्षपादाग्रांते हं नमः हृदा
दिवामपादाग्रांते ळं नमः पादादिशिरः
पर्यंतं क्षं नमः शिरसः पादपर्यंतं इति
त्रिवारं न्यसेत् ततो मूलमंत्रन्यासः ब्रह्मा
ऋषये नमः शिरसि गायत्रं छंदसे नमो मु
खे बलदेवो देवतायै नमः हृदि क्लीं बीजा

वं॰ पू॰ ८

ये नमो गुह्ये श्रुणां वः शाक्तये नमः पादयोः
बलदेवाय कीलकाय नमः नाभौ जपे वि
नियोगः सर्वांगेषु ॐ क्लीमित्यादि करष
डंगन्यासः न्यासं विधाय मूलमंत्रमुच्चर
न् देहशुद्धिं कृत्वा ॐ महाप्रपन्नेत्यात् त
त्र सामान्यार्घ्यं ईशाने तत्र विंदुषट्कोण
वृत्त षोडशारे हत्रयं दारं च विलिख्य पी
ठेभ्यो नमः इति समभ्यर्च्य तत्र व्यालिना धा
रं संस्थाप्य रं वह्निमंडलाय दशकलात्म
ने नमः इति गंधैः संपूज्य तत्र श्रीघटं संस्थाप्य
तत्र श्रीअंअनाद्यथ यथादं वि विसूत्रां च यथा
पुरा ब्रह्मणा च यथा पूर्वं तथा त्वां स्थापयाम्य
हम् इति संस्थाप्य अं अर्कमंडलाय द्वाद
शकलात्मने नमः इति गंधपुष्पैरभ्यर्च्य
मूलं विलोममातृकया परमामृतेन पूर्य
सं सोममंडलाय षोडशकलात्मने नमः

इति संपूज्य अस्त्राय फट् इति कुलद्रव्यं संता
प्य मूलं समुच्चार्य नासया त्रिगं पंच हृणीया
त् तत्र त्रिकोणं विलिख्य मूलं विजप्त्वा मू
लं संपूज्य ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः शुक्रशापं मो
चय २ अमृतं स्रावय २ स्वाहा इति द्रव्यो
परि दशधा संजप्य ॐ सूर्यमंडलसंभूते व
रुणालयसंभवे अमावीजमये देवि शुक्र
शापाद्विमुच्यताम् वेदानां प्रणवो बीजं ब्र
ह्मानंदमयो यदि तेन सत्येन हे देवि ब्रह्म
हत्यां व्यपोहतु पावमानः परानंदः पाव
मानः परो रसः पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पा
वयाम्यहम् इति विजप्त्वा ॐ श्रं श्रां ईं अमृते
अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय २
श्रां श्रीं अमृते स्वधायै नमः इति द्रव्योपरि दश
धा जप्त्वा पूजां कुर्यात् मूलं फलादीन्सम
र्प्य गंधाक्षतपुष्पैः दशवारं मूलेन पूजा

व
पू
१

ॐ विष्णवे नमः मधुसूदन नमः वामनाय
नमः त्रिविक्रमाय नमः श्रीधराय
नमः हृषीकेशाय नमः पद्मनाभाय न
मः दामोदराय नमः संकर्षणाय नमः
वासुदेवाय नमः प्रद्युम्नाय नमः अधो
क्षजाय नमः पुरुषोत्तमाय नमः श्रीकृ
ष्णाय नमः बलभद्राय नमः हलाय नमः
मुसलाय नमः प्रजापतये नमः मुनये
नारदाय नमः इंद्राय वज्रहस्ताय नमः अ
ग्नये शक्तिहस्ताय यमाय दंडहस्ताय नै
ऋतये खड्गहस्ताय वरुणाय पाशहस्ताय
वायवे ध्वजहस्ताय कुबेराय गदाहस्ताय
ईशानाय त्रि ब्रह्मणे पद्महस्ताय विष्णवे
चक्रहस्ताय अनंतादिभ्यो नागेभ्यः आ
दित्यादिभ्यो ग्रहेभ्यः वज्रादिभ्यः फट्
ततः पाद्यादि सकलपूजां कार्या श्रीविष्णु

भूषितं त्रिकोणाष्टकोणवृत्तषोडशारवृत्तसंभूषितमष्टदलचक्रमध्ये श्रीयंत्रं श्रीवाणीदिशापार्श्वे निवेश्य हृदिस्थदेवीकं देवं मानसैरुपचारैरभ्यर्च्य बाह्यपूजां कुर्यात्। ॐ ह्रीं मंडूकाय नमः ऐं कालाग्निरुद्राय ऐं मूलप्रकृत्यै ऐं आधारशक्त्यै ऐं कूर्माय ऐं अनंताय ऐं वराहाय ऐं पृथिव्यै ऐं सुधाब्धये ऐं मणिद्वीपाय पूर्वदिक्षु धर्मायनमः पूर्वे ज्ञानायनमः दक्षे वैराग्याय पश्चिमे ऐश्वर्याय उत्तरे अधर्मायनमः आग्नेये अज्ञानायनमः नैरृते अवैराग्यायनमः वायव्ये अनैश्वर्यायनमः ईशाने सं सत्वाय रं रजसे तं तमसे पद्मासनायनमः योगपीठायनमः इति पीठं संपूज्य देवं ध्यात्वा पुष्पांजलिं संगृह्य देवेश भक्तसुलभ परिवारसमन्वित यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावद्देव इहावह इति पुष्पां-

व पू॰ १॰

10

जलिं हिस्थाप्यावाहनादिमुद्राप्रदर्श्य मूलं
सांगसदेवीकबलभद्र इहागच्छ २ इह संति
ष्ठ इह सन्निधत्स्व २ स्वाहा ततः प्राणप्रतिष्ठा
ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं हंसः सोहं श्री
बलभद्र प्राणा इह प्राणाः एवं सर्वेन्द्रिया
णि वांमनश्चक्षुः रसना घ्राण प्राणा इहाग
त्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा श्रीबलभद्र इद
मासनमास्यताम् मूलमन्त्रार्थं पाद्याचमनी
यमधुपर्कस्नानं गंधपुष्पाक्षतधूपदीपनैवे
द्यतांबूलछत्रचामरादिकादीन्निवेद्य
प्रणम्य कल्पोक्तेन सांगं सायुधं सपरि
वारं सशक्तिकं बलदेवं पूजयामि नमः
इति त्रिः संतर्प्य देवतामावाहय परिदेवतापू
जयेत् पुष्पांजलिं दत्वा श्रीबलभद्रपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः इति त्रिः देयं प्रथमाव
रणम् ॐ क्लीं कामदेवाय श्रीपापू॰ त॰ ऐं पु

ध्वायश्रीपा॰ पू॰ न॰ ऐं प्रद्युम्नश्रीपा॰ पू॰ न॰
इति त्रिकोणे द्वितीयावरणम् ॥ ॐ ह्रीं शंखश्री
पा॰ पू॰ न॰ ऐं चक्रश्रीपा॰ पू॰ न॰ गदाश्रीपा॰
पू॰ न॰ पद्मासिश्रीपा॰ पू॰ न॰ धनुःश्रीपा॰
पू॰ न॰ बाणश्री॰ पा॰ पू॰ न॰ हलश्रीपा॰ पू॰ न॰
मुसलश्रीपा॰ पू॰ न॰ इति वसुकोणे तृती
यावरणम् ऐं विश्वेश्रीपा॰ पू॰ न॰ ऐं मधु
सूदनायश्रीपा॰ पू॰ न॰ वामनायश्रीपा॰ पू॰
न॰ ऐं त्रिविक्रमायश्रीपा॰ पू॰ न॰ ऐं श्री
धरायश्रीपा॰ पू॰ न॰ ऐं हृषीकेशायश्रीपा॰
पू॰ न॰ ऐं पद्मनाभायश्रीपा॰ पू॰ न॰ दामोदर
यश्रीपा॰ पू॰ न॰ ऐं संकर्षणायश्रीपा॰ पू॰ न॰
ऐं वासुदेवायश्रीपा॰ प्रद्युम्नायश्रीपा॰ पू॰ न॰
अधोक्षजायश्री॰ पुरुषोत्तमायश्रीपा॰ पू॰ न॰
श्रीकृष्णायश्रीपा॰ कामपालायश्रीपा॰ पू॰ न॰
हलायुधायश्री॰ पा॰ इति षोडशारे चतुर्थावर
णम्॥

व॰ पू॰ २२

ऐं यं प्रचोभास्वद्विनंदश्रीपा॰ भट्टश्रीपा॰ सन॰
मणिः श्रीपा॰ इति द्वितीयपंचमावरणम्
ऐं लं इंद्रश्रीपा॰ ऐं रं वह्निश्रीपा॰ ऐं यं यमश्री
पा॰ ऐं क्षं निरृतिश्री॰ पा॰ ऐं वं वरुणश्री
पा॰ ऐं यं वायुश्रीपा॰ ऐं कुं कुबेरश्रीपा॰ न॰
हं ईशानश्रीपा॰ ह्रलश्रीपा॰ मसलश्रीपा॰
इति बाह्यद्वारेषष्ठावरणम् मूलं त्रिरुच्चार्य
सांगं सवाहनं सायुधं सपरिकरं वलदेवं तर्प
यामि नमः इति सप्तमावरणम् इत्येवं संपू
ज्य संतर्प्य योनिमुद्रया प्रणमेत् पुनर्नैवे
द्यमनीयं तांबूलादीनि वेद्य देवाग्रे मालां मूले
न संपूज्य यथाशक्ति जप्त्वा गुह्यातिगुह्यतर्प॰
देवाय जपं समर्प्य तदग्रे कवचसहस्रनाम
स्तवपाठं समर्प्य पुष्पांजलिं दत्वा नासया पु
ष्पमाघ्राय पुनर्हृत्कमलमानीय स्वयमपि
वैसमवायापरः स्याद्विहरेत् इत्थं श्रीवलदेवस्य
कथितापद्धतिर्मया कोप्येवं दुर्महावाहो किं भूयः
श्रोतुमिच्छसि इति श्रीसंहितोक्तबलभद्रपूजाविधिः

गैश्च पर्वसु तन्यते ॥ ऊर्ध्वपत्नः गोपीथः
कचंदनेन गर्गाचार्येण धीमता सर्वद्वारका
रं दिव्यं देहि महं महामुने स्नात्वा जले तो
यपः कृशासनः पवित्रपाणिः कृतमंत्रः
मार्जनः स्मृत्वा पनत्वा वलमच्युताग्रजं सं
धारयेत्पर्मसमाहितो भवेत् गोलोकपा
मापपतिः परेश्वरः परेषु मां पातु पवित्र
कीर्तनः भूमंडलं सर्वं पवनं लट्ट्वानेय
मूर्द्धि मां पातु स भूमिमंडले सेनासमा
रव्वं सीरपाणिः पुंडे सदा रक्षतु मां ह
लीच ॥ उर्ध्वं तु चाक्यान्मुसली सदा मां वने
षु संकर्षण आदिदेवः कलिंदजावेगह
रो जलेषु नीलांबरो रक्षतु मां सदाग्नौ ॥ वा
योच रामो वत्सबलावेवलश्च महार्णवेनतवषुः
सदा मामू ॥ श्रीवासुदेवो वतुपर्वतेषु सहस्र
शीर्षं च महाविवादे रोगेषु मां रक्षतु रौहि

व॰ कृ॰ १

योऽसौ कामपालोवतु मां विपत्सु कामा
न्सदा रक्षतु पौण्ड्रकारि क्रोधात्सदा मां हि वि
पक्षहारी लोभात्सदा रक्षतु बल्वलारिर्मो
हात्सदा मां किल मागधारिः प्रातः सदार
क्षतु शालिपूर्वः प्राह्णे सदा मां मथुराधिपेन्द्रः
मध्यन्दिने गोपसखः प्रपातु स्वराट् पराह्णेव
तु मां सदैव सायं फणीन्द्रोवतु मां सदैव परा
त्परो रक्षतु मां प्रदोषे पूर्णे निशीथे च दुरं
तवीर्यः प्रत्यूष ईशोवतु मां सदैव विदिक्षु
मां रक्षतु देवकीपतिः दिक्षु प्रलम्बारिरधोय
दूनमः ऊर्ध्वे सदा मां बलवद्रूप्राग्गतत्स्यास
मन्ताहुलेदेवपवहि ग्रंतः सदाव्यात्पुरुषोत्त
मो वहिर्नीगो इलीलोवतु मां महाबलः सदा
नन्तात्मा नमनोहरिः स्वयं प्रपातु पूर्णः पर
मेश्वरो महान् देवासुराणां भयनाशने वक्र
नाशने पापचयेघ्नतानाम् विनाशने विघ्न

घटस्यविद्धि विद्यामनंवर्मैवरंवलस्य इतिश्रीदु
र्योधनसंवादेवलभद्रकवचेवर्मवर्णनंनामैका
दशोध्यायः ॐअथसहस्रनामप्रवक्ष्यते ॐदु
र्योधनउवाच ॐवलभद्रस्यदेवस्यप्राड्विपाकम
हामते नाम्नांसहस्रंमेब्रूहिगुह्यंदेवगणैरपि प्रा
ड्विपाकउवाच साधुसाधुमहाराजसाधुतेवि
मलंयशः पप्रच्छमेपरमिदंगर्गोक्तंदेवदुर्लभं
नाम्नांसहस्रंदिव्यानांवक्ष्यामितवचाग्रतः ग
र्गाचार्येणगोपीभ्योदत्तंकृष्णातटेशुभे ॐअस्य
श्रीवलभद्रसहस्रनामस्तोत्रमालामंत्रस्य ग
र्गाचार्यऋषिः त्रिष्टुप्छंदः संकर्षणःपरमा
त्मादेवता वलभद्रोवीजं रेवतीशक्तिः अनंतः
कीलकं श्रीवलभद्रप्रीत्यर्थे पाठेविनियो
गः अथध्यानं ॐस्फुरदमलकिरीटंकिंकिणी
कंकणार्हंचलदलककपोलंकुंडलश्रीमुखा
ब्जं तुहिनगिरिमनोज्ञंनीलमेघांवराढ्यंहलमु

बं. सं. १२

मलविशालाक्षं कामपालं समीडे ॐ बलभद्रोराम
भद्रोरामः संकर्षणोच्युतः रेवतीरमणोदेवः का
मपालोहलायुधः नीलांवरः श्वेतवर्णो बलदेवो
च्युताग्रजः प्रलंबघ्नोमहावीरोरौहिणेयः प्रता
पवान् तालांकोमुसलीहलीहरीयदुवरोव
ली सीरपाणिः पद्मपाणिः कुटिलोवेणुवादनः
कालिंदीभेदनोवीरोबलः प्रबलऊर्ध्वगः वसुदे
वकलानंतः सहस्रवदनः स्वराट् वसुर्वसुमती
भर्त्तावासुदेवोवसूत्तमः यदूत्तमोयादवेंद्रोमाध
वोवृष्णिवल्लभः द्वारकेशोमाथुरेशोदानीमानी
महामनाः पूर्णः पुराणः पुरुषः परेशः परमे
श्वरः परिपूर्णतमः साक्षात्परमः पुरुषोत्तमः
अनंतः शाश्वतः शेषोभगवान्प्रकृतेः परः जी
वात्मापरमात्मासदंतरात्माध्रुवोव्ययः चतुर्व्यू
हश्चतुर्वेदश्चातुर्मूर्तिश्चतुष्पदः प्रधानंप्रकृती
राशिः संघातः संघवान्सखी महान्मनोबुद्धि

त्वष्टोतेहंकारश्चावृतः इंद्रियेशोदेवतात्माज्ञानं
कर्मचशर्मच अद्वितीयोद्वितीयश्च निराकारोनि
रंजनः साकारोगगनाकारःसहस्रभूर्वाप्युरंबरम्
तेजोजलंनिर्मलाभश्चादितीर्थोहिरण्मयः वि
राट्सम्राट्महेशश्चाधारःस्थास्नुश्चरिलमतन्
फणींद्रःफणिराजश्चसहस्रफणमंडितः फणी
श्वरोफणस्फूर्तिःफूत्कारश्चीत्करःप्रभुः मणि
हारोमणिधरोवितलीसुतलीतलः अतलीसुत
लेतश्चपातालश्चतलातलः रसातलोभागपतलः
श्वेतदंतोमहाबलः वासुकिःशंखचूडाभोदेव
दत्ताभयंतेजयः कंबलाश्वोवेगतरोधृतराष्ट्रोमहा
भुजः वारुणीमदमत्तांगोमदघूर्णितलोचनः
पद्माढ्यःपद्ममालीचवनमालीमधुश्रवः को
टिकंदर्पलावण्योनागकन्यासमर्चितः नूपुरी
कटिसूत्रीचकटकीटंककांगदी मुकुटीकुंड
लीदंडीशिखंडीखड्गमंडली कलिःकलिप्रियः

व॰ स॰ २

कालोनिवातकवचेश्वरः मंदारकुंदुस्रगः का
लाग्निः प्रलयोलयः महाहिपाह्लिर्निःशाखीभा
ष्यकारः पतंजलिः कात्यायनिः पक्षिकाभः क्रो
ष्टायनस्संग्रामः वैज्ञेयो याज्ञिको यज्ञो वामनो ह
रिणोहरिः विष्णुर्जिष्णुर्महाविष्णुः प्रभविष्णुः वि
शेषवित् हंसो योगीश्वरो कूर्मो वाराहो नारदो मु
निः सनकः कपिलो मत्स्यः कमठो देवमेगल्लः
दत्तात्रेयः पृथुर्बुद्धो ऋषभो भार्गवोत्तमः धान्वं
तरिर्नृसिंहश्च कल्किर्नारायणो नरः सूरो दाश
रथिर्भ्राता कौसल्यानंदवर्धनः रामचंद्रो राघ
वेंद्रः कौसलेंद्रो रघूद्वहः काकुत्स्थः करुण
सिंधुराजेंद्रः सर्वलक्षणः सौमित्रिर्भरतो धन्वी
शत्रुघ्नश्च प्रतापनः निषंगी कवची खड्गी शरी
ज्याहतकोष्ठकः बद्धगोधांगुलित्राणः शंभु
कोदंडभंजनः यज्ञत्राता खरहर्ता मारीचव
धकारकः मारासारिस्ताटकारिविभीषणस

हायकृत् पितृवाक्यकरो हर्षी विराधारिर्विनेश्वरः
मुनिप्रियो मुनिवरश्चित्रकूटनिवासकृत् कबं
धहा दंडकेशो रामो राजीवलोचनः मतंगवन
संचारी नेता पंचवटीपतिः सुग्रीवः सुग्रीवस
खो हनुमत्कृतमानसः सेतुबंधो रावणारिर्लं
कादहनतत्परः रावणारिः पुष्पकस्थो जान
कीविरहातुरः अयोध्याधिपतिः श्रीमांल्लक्ष्मण
रिमह्याचितः सूर्यवंशी चंद्रवंशी वंशीवाद्यवि
शारदः गोपतिर्गोपवृंदेशो गोपो गोपीशतावृ
तः गोकुलेशो गोपपुत्रो गोपालो गोगणाश्रि
तः पूतनारिर्बकारिश्च तृणावर्तनिपातकः अ
घारिर्धेनुकारिश्च प्रलंबारिर्व्रजेश्वरः अरिष्टहा के
शिशत्रुर्व्योमासुरविनाशकृत् अग्निपानोदुग्धप
ानो वृंदावनलताश्रितः यशोमतीसुतो भ
व्यो रोहिणीलालितः शिशुः रासमंडलमध्यस्थो
रासमंडलमंडनः गोपिकाशतयूथार्थी शंख

वं॰ सं॰

धूःवपौद्भवः गोवर्धनसमुद्धर्त्ता शक्रजिद्
जरत्नकः वृषभानुवरो नंदस्यानंददो नंदवंप
नः नंदराजसुतः श्रीशः कंसारिः कालियां
तकः रजकारिः मुष्टिकारिः कंसकोदंडभं
जनः चाणूरारिः कूटहंता शिलारिस्तो॰
शलांतकः कंसभ्रातृहंता च मल्लयुद्धप्र
वर्त्तकः राजहंता कंसहंता कालहंता कल्ल
कहा मागधारिर्यवनहा पांडुपुत्रसहायकृ
त् चतुर्भुजः श्यामलांगः सौम्यरूपधरा वि
प्रियः युद्धभृद्धवसखा मंत्री मंत्रविशार
दः वीरहा वीरमथनः शंखचक्रगदाधरः
रेवतीचित्तहर्त्ता च रेवतीहर्षवर्धनः रेवती
प्राणनाथश्च रेवतीप्रियकारकः ज्योति
ज्योतिष्मती भर्ता रैवताद्रिविहारकृत्
धृतिनाथो धनाध्यक्षो दानाध्यक्षो धनेश्व
रः मैथिलार्चितपादाब्जो मानदो भक्तव

त्सलः दुर्योधनगुरुर्गुर्वीगदाशिक्षाक
रः क्षमी मुरारिः मदनो मंदो निरुद्धो धन्वि
नां वरः कल्पवृक्षः कल्पवृक्षी कल्पवृ
क्षवनप्रियः स्यमंतकमणिर्मान्यो मोड
वः कौरवेश्वरः कुंभांडखंडनकरः कूप
कर्णप्रहारकृत् मेध्यो रैवतजामाताम
धुमाधवसेवितः बलिष्ठः पुष्टसर्वांगो हृ
ष्टपुष्टः प्रहर्षितः वाराणसीगतः क्रुद्धः
सौभपौंड्रकघातकः सनंदो शिखरीशा
ली द्विविधांगविषूदनः हस्तिनापुरसंक
र्षी रथी कौरवपूजितः विश्वकर्माविदर्पमः
देवशर्मा दयानिधिः महाराजछत्रधरो म
हाराजोपलक्षणः सिद्धगीतः सिद्धकथः
शुक्लचामरवीजितः ताराहः कीरनाम
श्वविबोधः सस्मितच्छविः करींद्रकरदो
र्दंडः प्रचंडो मेघमंडलः कवाटवक्षाः पी

वं.
सं.
५
5

नंतः पद्मनाभः स्फुरद्द्युतिः महाविभूतिर्भ
नैषोत्वंपमोहतमोहनः चैद्यशत्रुः शत्रुसंयो
दंतवक्त्रनिसूदनः अजातशत्रुः पापघ्नो हरिदा
ससहायकृत् शालबाहुः शालहंता तीर्थया
यी जनेश्वरः नैमिषारण्ययात्रार्थी गोमतीती
रवासकृत् गंडकीस्नानवान्स्रग्वी वैजयंती वि
राजितः अम्लानपंकजधरो विपाशाशोणसंप्लु
तः प्रयागतीर्थराजश्च सरयूसेतुबंधनः गया
शिरश्चांधनदः पौलस्त्यपुलहाश्रमः गंगा
सागरसंगार्थी सप्तगोदावरीपतिः वेणीगो
दाभीमरथीताम्रपर्णीवटोदका कृतमाला
महापुण्यः कावेरी च पयस्विनी प्रतीच्यः सुप्र
भावेणी त्रिवेणी सरयूरयः कृष्णापल्या नर्म
दा च गंगा भागीरथी नदी सिद्धाश्रमः प्रभा
सश्च बिंदुबिंदुसरोवरः पुष्करः सैंधवो जंबून
रनारायणाश्रमः कुरुक्षेत्रपतिः रामोजा

महन्यो महाद्युतिः ललाटजनेत्रा चन्द्रदामा सौ
ख्यदायकः विश्वजिद्विश्वनाथश्च त्रिलोकविज
यी जयी वसंतमालतीकर्णीरागदेरागप्रियाग्रजः
गुणार्णवो गुणनिधिर्गुणपात्रो गुणाकरः रंग
वल्लीनलाकारी निर्गुणः सगुणो बृहत् श्रेष्ठः
श्रुतो भवघ्नो भवविध्वस्तानविग्रहः अनादिरा
दिनानंदः प्रत्यग्धामा निरंतरः गुणातीतः समो
सौम्यः समदृष्टिर्विकल्पकः पूर्णो बृहद्गुणो
गौणो गुणाभासो गुणाग्रहः नित्यानंदो नि
र्विकारो निरंजनस्त्रिगुणो व्योमनः सर्वगः सर्ववि
त्सार्थः समबुद्धिः समप्रभः अक्लेद्यः क्लेद्यश्चा
शुष्योशोष्यो दाह्योनिवर्तकः ब्रह्मब्रह्मधरो ब्रह्मा
शापको व्यापकः कविः आध्यात्मिकोधिभूत
श्चाधिदैवः स्वाश्रयाश्रयः महाबाहुर्महावारिष्ठ
हारूपनत्रिस्थितः प्रेरको बोधको बोधी त्रयो
विंशतिको गुणः अंशांशिको नरावेशो वतारो

वं
सं
८

6

भूपरिस्थितः महाजनस्तपःसत्यंभूर्भुवःस्वस्त्रिवि
या नैमित्तिकःप्राकृतिकश्चात्यंतिकस्तथालयः
सर्गोविसर्गःसर्गादिर्निरोधोरोधकृतिमान् मन्वं
तरावतारश्च मनुर्मनुस्ततोनवः स्वयंभुः शांभ
वःशंकुःस्वायंभुवस्तद्वापकृत् सुरालयोदेवगि
रिर्मेरुर्हैमाद्रिर्निर्द्धरिः गिरिशोगणनाथश्च गौ
रीशोगिरिशेखरः विंध्याद्रिर्हिमाद्रिर्मैनाकःसुवेलः
पारिभद्रकः पतंगःशिशिरःकंकोज्ञारुधिः
शैलसत्तमः कालिंजरोहिहस्सानुर्दरीमंदरोदि
केशरः संतानःकल्पतरुश्च मंदारःपारिजात
कः जयंतकुंजयंता गोजयंतोदिग्जयाचलः
सुरवद्धादेवलोकश्चशाखीकल्पद्रवांधवः नक्ष
त्रेशः स्वयासिंधुर्मृगःपुष्यःपुनर्वसुः हस्तोभि
जिच्चश्रवणोवैधृतोभास्वरोदयः पेंद्रःसाध्यः
शुभःशुक्लःव्यतीपातिध्रुवःसितः शिशुमा
रोदेवमयोब्रह्मलोकोविचक्षणः रमावैकुंठ

नायश्चव्यापोवैकुंठनायकः श्वेतद्वीपोजितपा
दोलोकालोकाचलाश्रितः भूमिवैकुंठदेवश्चको
टिब्रह्मांडकारकः असंख्येब्रह्मांडपतिर्गोलोके
शोगवांपतिः गोलोकधामधिषणोगोपिका
कंठभूषितः श्रीधरःश्रीधरोलीलाधरोगिरिधरो
धुरी कुंतधारीत्रिशूलीचवीभस्मीखमंबरस्वनः शू
लहस्तपार्पितखड्गोगजचर्मधरोगजी ग्रंथधारी
मुंडमालीव्यालीदंडकमंडलः वेतालभृद्भूतसं
घः कूष्मांडगणसंवृतः प्रमथेशःपशुपतिःमृडा
नीशोमृत्युंजयः कृतांतःकालसंहरःकूटाक
ल्पांतभैरवः षडाननोवीरभद्रोदक्षयज्ञविघात
कः सर्पपाशीविपाशीचदात्रिहस्तःशिवार्थदः
पिनाकटंकारकरश्चरणहूंकारभूश्वरः पंडित
लर्कविद्विद्वान्वेदपाठीश्रुतीश्वरः वेदांतकृत्सां
ख्यशास्त्रीमीमांसीकदनामभाक कणादिर्गौत
मोवादीवादीनैयायिकोनघः वैशेषिकोधर्मशा

वं सं ८

7

ह्रीवत्सर्वशास्त्रार्थतत्त्वगः वैयाकरणकृच्छ्रेष्ठो
वैयासः प्राकृतं वचः पंचरात्रीसंहिताविकाव्य
कृन्नाटकप्रदः पौराणिकः स्मृतिकरो वैद्यशा
स्त्रविशारदः अलंकारो लक्षणार्थो व्यंग्यविद्ध्व
निविद्ध्वनिः वाक्यस्फोटः पदस्फोटः स्फोटवृत्ती
रसार्थवित् शृंगार उज्ज्वलः स्वच्छोद्भावो हास्यो भ
यानकः अश्वत्थोपवभोज्जीचयवक्रीताघवाश
नः प्रह्लादरक्षकः स्त्रियपेलवशाविवर्धनः
गनाधिरंवरीषांगोविगाधिर्गाधिवांधवः ना
नामणिसमाकीर्णो नानारत्नविभूषणः नाना
पुष्पधरः पुष्पी पुष्पपत्रप्रपूजितः नानाचंदन
गंधाढ्यो नानापुष्परसार्चितः नानावर्णमयो
वर्णी नानावस्त्रधरः सदा नानापद्मधरः केशो
नानाकौशेयवेषभृत् रक्तकंबलधारी च धौ
तवस्त्रसमावृतः उत्तरीयधरः पूर्णो घनकंचुक
संघवान् पीतोष्णीषः सितोष्णीषो रक्तोष्णीषो

दिगंबरः दिव्यांगो दिव्यरचनो दिव्यलोकविलो
कितः सर्वोपमो निरुपमो गोलोकांकोकृतांग
णः कृतवोत्संगालोकश्चक्रकुंडलीभूतश्यामास्थितः
माथुरो माथुरादर्शी चलत्खंजनलोचनः दधिह
तोऽपहृतो नवनीतामिताशनः तक्रभुक्तक्रकथा
रीच दधिचौर्यकृतश्रमः प्रभावती वद्धकरो दामो
दामोदरोदरः सिकताभूमिचारी च बालकेलिव
जार्भकः धूलिधूसरसर्वांगः काकपक्षधरः सुधीः
मुक्तकेशो वत्सवृंदः कालिंदीकूलवीक्षणः ज
लकोलाहली कूलीपंकप्रांगणलेपकः श्री
वृंदावनसंचारी वंशीवटतटस्थितः महावननि
वासी च लोककेलिपताधिकः साधुप्रियघन
मः साध्यः साधीशो गतसाध्वसः रंगनाथो वि
लेपाक्षसंधिनाथो द्वितानवनः सुकीर्तिः सुयशाः
स्फीतो यशस्वी रंगरंजनः रागषट्कोरागपुत्रो
रागिणीरमणोत्सुकः दीपको मेघमल्लारः श्री

ब॰
स॰
८

गोगोमालकौस्तुकः हिंडोलोभैरवाख्यश्च स्वरजा
तिः स्वरोमरुडः तालोमानप्रमाणश्च ग्रामप्योपिक
टाल्हदः श्पामश्पामीशानानंदः शानपानः शाते
क्रान्तः जागरः स्वप्नग्रामस्वप्नः सुषुप्तः स्वप्नउर्वरः उ
र्जः स्फूर्जानिर्जरश्चविज्वरोज्वरवर्जितः ज्वरकुञ्ज
रकनाचज्वरघ्नकिज्वरोज्वरः जांववोजञुकाध
कौजंबूद्वीपोद्विपारिहा शाल्मलीशाल्मलिद्वी
पः प्लक्षोप्लक्षवनेश्वरः कुशापारीकुशः कौशी
कौशिकःकुशविग्रहः कुशास्थलीपतिःकाशी
नाथोभैरवशासनः दाशार्हः शात्वतोवृष्णिभो
जान्धकनिवासकृत् अंधकोदुंदुभिर्द्योतः प्रद्यो
तःसात्वतांपतिः शूरसेनोनुविषयोभोजवृष्ण्या
धकेश्वरः आहुकःसर्वनीतिज्ञ उग्रसेनोमहो
ग्रवाक उग्रसेनः प्रियप्रार्थः पार्थोयदुसमी
पतिः स्वधर्माधिपतिः सात्वाहृलिचक्राहृतो
भिषक् सभाशीलःसभादीपःसभाग्निश्चसभा

रविः सभाचंद्रः सभाभासः सयोदेवसभापतिः
प्रजार्थदः प्रजाभर्ता प्रजापालनतत्परः द्वारका
दुर्गसंचारी द्वारकाग्रहविग्रहः द्वारकादुःखसं
हर्ता द्वारकाजनमंगलः जगन्माता जगत्त्राता
जगद्भर्ता जगत्पिता जगद्बंधुर्जगद्भ्राता जग
न्मित्रो जगतस्सखः ब्रह्मण्यदेवो ब्रह्मण्यो ब्रह्मपाद
रजोदयन् ब्रह्मपादरजःस्पर्शी ब्रह्मपादनिषेव
कः विप्रांघ्रिजलपूतांगो विप्रसेवापरायणः वि
प्रपादजलार्द्रांगो विप्रपादोदकप्रिया विप्रभ
क्तो विप्रगतिः विप्रकर्मा महाकयः विप्रभक्तो
विप्रगुरुर्विप्रो विप्रपदानुगः अक्षौहिणीहृतो
योद्धा प्रतिमापंचसंयुतः चतुरंगिणपवतीस
मंतो हृष्टपाडुकः गजकोटिप्रभागुक्तो रथको
टिजयध्वजः महारथी चातिरथी जैत्रस्यंदनमा
स्थितः नारायणास्त्री ब्रह्मास्त्री रणश्लाघी रणोद्भ
टः मदोत्कटो युद्धवीरो देवासुरभयंकरः कीरि

ब॰ स॰ ५

कर्णिकारस्रजोत्क्रान्तकम्बलकुण्डलः प्रद्युम्नो धीरसंग
दीर्घबलोरगाङ्गमर्दनः भटः प्रतिभटः प्रौढो वीया
वर्धीसत्तोमटः खड्गखेडितस्तूणीराः षोडशगाहः
षड्गरः वीरघोषः क्लिष्टवपुर्वज्राङ्गोवज्रभेदकः
रुग्णवज्रोभग्नदण्डः शत्रुनिर्भर्त्सनोद्यतः अट्टहासः
पट्टधरः पट्टराज्ञीपतिः पटुः कलपटहवादि
त्रोत्कंकारगर्जितस्वनः साधुभक्तपरीधानः स्वते
वसाधुभूषणः अभ्यतंत्रः साधुमयः साधुप्रत्तम
नामनाकः साधुधातः साधुज्ञातिः प्रियः साधुः स्व
योधनः साधुचारी साधुचितः साधुवत्सः शुभा
स्पदः इति नाम्नां सहस्रं तु बलभद्रस्य कीर्तितम्
सर्वसिद्धिकरं नृणां चतुर्वर्गफलप्रदम् शताव
र्तपठेद्यस्तु सविद्यावान्भवेदिह इंदिरां चविभू
तिं विज्ञानानानुपपद्यते बलभोज्ञोस्य पठना
त्सर्वं प्राप्नोति मानवः गंगाकूले यकालिंदीकू
ले देवालये तथा सहस्रावर्तपाठेन बलाति

द्विप्रियाय ते पुत्रार्थी लभते पुत्रं धनार्थी लभते धन
म् वंध्यास्त्री पुत्रमाप्नोति बद्धो रोगी रोगान्निवर्तते श्रुता
वर्तपाठेन भरत्रयाविधानतः होमतर्पणगोदा
नविप्रार्चनकृत्यौघैः पटलं पद्धतिं लोके कवचं
स्तविधायच महामंडलभर्ता सान्निध्यं डिलोमंडले
श्रेः मत्तमेकुणीग्रहितामदगंधेन विकला प्र
लंकेरानितहृांभ्रमभृंगावलिर्भृशम् निष्कारणः
पदेयत्र श्रीस्पर्शे रेवतीपतेः नाम्नां सहस्रं राजेंद्र
स्त्रीवन्मक्ष्यते सदा वसेत् तस्य गेहे बलभद्रा
ख्यनामतः महापातककापिजनः पठेन्नामसहस्र
कम् छित्वा मेरुसमं पापं भुक्त्वा सर्वसुखं विहृ प
रात्परे महाराज गोलोकं धाम याति हि श्रीनारदः
इति श्रुत्वाच्युतात् रामस्य बलदेवस्य पंचांगं धीमा
मांधाता तेऽब्रूः सपर्यया संहितया परया भक्त्या प्र
श्रिपाकं प्रज्ञया मासतमनुत्राण्याशिवं द्वा श्र
निवणाको ९ नी हो गजाक्षया महाश्रमं जगाम सः
भगवतोऽनंतस्य बलभद्रस्य परब्रह्मणः कथं श्रीः

वं॰ सं॰ ९

10

शृणुते श्रावयते यश्चानंदप्रेमान्वितो माद्यति हृष्यति
कृतिकीर्तने दाति वल्गति निवर्त्तति स कृतार्थो ब्रह्मला
नंदमयो भवति ३ इदं मयानेकथितं तत्पंचरत्नाख्या
ख्यं दिव्यं श्रीवलभद्रखंडम् शृणोति यो यो महरेः स
याति विशोकमानंदमखंडरूपम् ४ इति श्रीगर्ग
र्गाचार्यसंहितायां वलभद्रखंडे प्राड्विपाकदु
र्योधनसंवादे श्रीवलभद्रसहस्रनामसंपूर्णम्
ॐ अथ वलभद्रस्तोत्रं ॐ दुर्योधन उवाच ॐ स्तोत्रं
श्रीवलभद्रस्य प्राड्विपाक महामुने वद मां कृ
पया साक्षात्सर्वसिद्धिप्रदायकम् प्राड्विपा
क उवाच स्तवराजस्य रामस्य वेदव्यासकृतं
शुभम् सर्वसिद्धिकरं राजन् शृणु कैवल्यदं नृ
णाम् देवादिदेव भगवन्कामपाल नमोस्तु
ते नमोनंताय शेषाय साक्षाद्रामाय ते नमः
धराधराय पूर्णाय स्वधाम्ने सीरपाणये सह
स्रशिरसे नित्यं नमः संकर्षणाय ते रेवतीरम
णात्वं वै वलदेवोच्युताग्रज हलायुध प्रलंबघ्न

पाहिमांगुरुघोरतम बलायवलभद्रायतालां
ङ्कायनमोनमः नीलांबरायगौरायरौहिणे
यायतेनमः धेनुकारिर्मुष्टिकारिः कूटारिर्ब
ल्वलांतकः रुक्मारिः कूपकर्णारिः कुंभाण्डा
रिस्त्वमेवहि कालिंदीभेदनोसित्वंहास्तिनाउ
रकर्षकः द्विविदारिर्यादवेंद्रोव्रजमंडलमं
डनः कंसभ्रातृवधहंतासितीर्थयात्राकरः प्र
भुः दुर्योधनगुरुः साक्षात्पाहिपाहिविभो
जगत् जयजयाच्युतदेवपरात्परस्वयमनं
तदिगंतगतश्रुत सुरमुनींद्रफणीन्द्रवरायतेमुस
लिनेहलिनेरथिनेनमः सदा इहपदेस्तुनतेल
वनेरयः सततंहरेः परमंपदमाव्रजेत् जग
तिसर्वबलेनविमर्दनंभवतितस्यधनंस्वज
नंमृषाम् इतिश्रीबलभद्रस्तवराजः सम
र्णम् ॥ ॥ ॥ ॥
॥ ॥ ॥ ॥

बलभद्र पं.